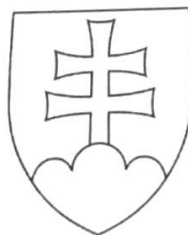

13S/62/2014-21
3014200271Toto rozhodnutie nadobudlo
právoplatnosť dňa 21.11.2016
vykonateľnosť dňaKRAJSKÝ SÚD V TRENČÍNE
..... 25. NOV. 2016

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Evy Vaškovej a sudcov JUDr. Juraja Floroviča a JUDr. Miroslava Mand'áka v právnej veci navrhovateľky Okresnej prokuratúry Prievidza, ul. Mišíka č. 22, Prievidza, proti odporcovi Mesto Handlová, Námestie baníkov 7, Handlová, v konaní o vyslovenie nesúladu ustanovení § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová zo dňa 27.06.2013 s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb., jednomyselne takto

rozhodol:

Krajský súd **vyslovuje nesúlad** ustanovení § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová zo dňa 27.06.2013 s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb..

Navrhovateľke sa náhrada trov konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie

Navrhovateľka návrhom podaným podľa § 250zfa ods. 1 O.s.p. žiadala rozhodnúť o nesúlade vo výroku tohto rozhodnutia uvedenej časti Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová, schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva odporcu č. 831 dňa 27.06.2013, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 16.07.2013 s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.. Zdôraznila, že zákonný rámec predmetu VZN č. 4/2013 predstavuje ust. § 4 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb., zo znenia ktorého vyplýva, že mesto v rámci výkonu samosprávy formou všeobecne záväzného nariadenia môže všeobecným spôsobom upraviť prevádzkový čas v obchode a službách, žiadne iné oprávnenia mestu z uvedeného zákonného ustanovenia nevyplývajú. Navrhovateľka poukázala na to,

že odporca sa uvedeným zákonným ustanovením dôsledne neriadil, keď v rozpore s citovaným zákonným ustanovením vydal napadnuté všeobecne záväzné nariadenie č. 4/20413, ktorého jednotlivé ustanovenia sú v rozpore so zákonnou úpravou, keď skutočnosti týkajúce sa exteriérového sedenia upravené v napadnutých ustanoveniach (podmienky pre zriadenie, nepovolenie alebo zakázanie exteriérového sedenia) presahujú rámec oprávnenia mesta, pretože ustanovenie § 4 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. predpokladá len určenie pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb. V závere návrhu navrhovateľka poukázala i na to, že povinnosť prevádzkovateľa zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc ustanovené vykonávacím predpisom vyplýva priamo z ust. § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z., pričom z ustanovenia § 3 citovaného zákona je zrejmé, že ukladanie povinností na uvedenom úseku zákon nezveril mestám, ale orgánom verejného zdravotníctva. V napadnutom VZN č. 4/2013 v ustanoveniach § 4 pod názvom „Pravidlá pre exteriérové sedenie“ je uvedené:

- v ods. 1 cit.: „Žiadateľ o zriadenie exteriérového sedenia, patriaceho k prevádzkovej jednotke, zriadeného na verejnom priestranstve, je povinný požiadať mesto Handlová o vydanie súhlasu na zriadenie exteriérového sedenia a o zvláštne užívanie miestnej komunikácie, resp. pri zelených plochách vo vlastníctve mesta Handlová o prenájom časti pozemku, min. 30 dní pred zriadením exteriérového sedenia, patriaceho k prevádzkovej jednotke.“
- v ods. 2 cit.: „Vonkajší priestor – letná terasa musí byť vhodným spôsobom ohraničená a to tak, aby bolo zrejmé, že prislúcha k danej prevádzkarni.“
- v ods. 5 cit.: „V prípade, že by na vonkajšom priestore – letnej terase bol, alebo by mohol byť porušovaný verejný poriadok alebo by bol prekračovaný stanovený limit hlučnosti podľa platných právnych predpisov, mesto Handlová môže vyzvať prevádzkovateľa, aby bezodkladne vykonal také nevyhnutné opatrenia, aby bol verejný poriadok dodržiavaný a limity hlučnosti neboli prekračované. Prevádzkovateľ je povinný takéto opatrenie vykonať.“
- v ods. 6 cit.: „V prípade, že prevádzkovateľ nevykoná opatrenie v zmysle § 4 ods. 5 tohto VZN mesto Handlová môže prevádzkovanie exteriérového sedenia nepovolit' alebo zakázať.“

Odporca vo vyjadrení k návrhu, ktoré si súd od neho vyžiadal uviedol, že problematika exteriérového sedenia patrí do samosprávnej pôsobnosti mesta, a teda právne vzťahy, ktoré nerieši zákon, možno v zmysle čl. 68 Ústavy SR upraviť všeobecne záväzným nariadením bez splnomocnenia v zákone. Žiadna právna norma nerieši spôsob vymedzenia exteriérového sedenia patriaceho k prevádzkovej jednotke, preto mesto pokiaľ rieši prevádzkový čas pre exteriérové sedenie, muselo aspoň rámcovo vymedziť na aký priestor sa dotýkajú obmedzenia využívania verejného priestranstva. Úprava v § 4 ods. 5, 6 napadnutého VZN je opodstatnená tým, že ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom, alebo pred porušovaním verejného poriadku je evidentne zabezpečovaním verejného poriadku. Z uvedených dôvodov je odporca toho názoru, že vydaním napadnutého VZN nekonal v rozpore so zákonom.

Krajský súd v Trenčíne postupom podľa ustanovení siedmej hlavy O.s.p., a to konkrétne podľa jej ustanovenia § 250zfa preskúmal súlad napadnutého všeobecne záväzného

nariadenia mesta so zákonom, bez nariadenia pojednávania, pretože to nie je v rozpore s verejným záujmom (§ 250f O.s.p.), v rozsahu a z dôvodov uvedených v návrhu (§ 249 ods. 2 O.s.p.), pričom rozsahom a dôvodmi návrhu je súd v správnom súdnictve viazaný (§ 250j ods. 3 O.s.p. argumentum a contrario) a ustálil, že návrhu navrhovateľky je potrebné priznať úspech.

Predmetom konania v danej veci je rozhodnúť o súlade ustanovení § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová zo dňa 27.06.2013 s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb..

Z obsahu súdneho spisu vyplýva tento skutkový a právny stav:

Odporca schválením uznesenia svojím Mestským zastupiteľstvom dňa 27.06.2013, č. 831 vydal všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 16.07.2013. V ustanoveniach § 4 tohto VZN č. 4/2013 pod názvom „Pravidlá pre exteriérové sedenie“ sa nachádza úprava navrhovateľkou napadnutých ustanovení, ktorých obsah je podrobne popísaný v úvodnej časti tohto rozsudku.

Proti uvedeným ustanoveniam § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013 podala navrhovateľka, z dôvodov totožných ako sú uvedené v samotnom návrhu, podľa § 22 ods. 1 písm. a), § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. protest prokurátora zo dňa 25.10.2013, č. Pd/116/13-15 s tým, že vyššie uvedenými ustanoveniami všeobecne záväzného nariadenia mesta bol porušený § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb..

Mestské zastupiteľstvo odporcu uznesením č. 1004 zo dňa 12.12.2013 prerokovalo protest prokurátora a tomuto nevyhovelo.

Podľa § 250zfa ods. 1 O.s.p., ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Procesné podmienky podania návrhu v súdnej veci sú nesporne splnené, nakoľko odporca (Mesto Handlová) nevyhovelo (t.j. nezrušilo, ani nezmenilo protestom napadnuté VZN) protestu prokurátora proti v záhlaví tohto rozsudku uvedenému VZN.

Podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.

Podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia. Výkon štátnej správy prenesený

na obec, alebo na vyšší územný celok zákonom riadi a kontroluje vláda. Podrobnosti ustanoví zákon.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb., obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb., obec pri výkone samosprávy určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská.

Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, obec má zákonom priznanú normotvornú právomoc, keď je oprávnená vydávať všeobecne záväzné nariadenia, a to: 1. všeobecne záväzné nariadenia na plnenie úloh samosprávy, 2. všeobecne záväzné nariadenia vo veciach, v ktorých plní úlohy štátnej správy, ak to ustanovuje zákon. Všeobecne záväzné nariadenia sú právne normy, ktorými obec reguluje spoločenské vzťahy a usmerňuje správanie fyzických a právnických osôb na území obce. Pod pojmom samospráva treba rozumieť ten súhrn miestnych záležitostí, ktorých bezprostredné zabezpečovanie je predpokladom chodu obcí a miest. Samosprávne funkcie obce sú príkladmo vymenované v ustanoveniach § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb.. Všeobecne záväzné nariadenia vydané obcou pri realizácii samosprávy nesmú odporovať žiadnemu zákonu. Odporca sa vyššie citovanými ustanoveniami zákona dôsledne neriadi. Krajský súd v Trenčíne konštatuje, že aj podľa jeho názoru oprávnenia mesta na úseku prevádzky služieb sú v § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb. vymedzené taxatívne, čo znamená, že mesto môže vo svojom všeobecne záväznom nariadení upraviť len čas prevádzky exteriérového sedenia – letnej terasy. Pokiaľ bol odporca toho názoru, že keďže problematiku exteriérového sedenia nerieši žiaden zákon a táto problematika (exteriérové sedenie) patrí do samosprávnej pôsobnosti mesta, môže si mesto v zmysle čl. 68 Ústavy SR upraviť z tejto problematiky vzniknuté právne vzťahy všeobecne záväzným nariadením, Krajský súd v Trenčíne konštatuje, že uvedený názor nie je správny. V posudzovanej veci tak zaujal krajský súd v plnom rozsahu totožnú právnu argumentáciu prezentovanú navrhovateľkou, že mesto Handlová v sporných ustanoveniach § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 predmetného VZN jednoznačne prekročilo rozsah právomoci, ktorý mu zo zákonného ustanovenia § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb. vyplýva (zo zákona vyplýva právomoc mestu Handlová určovať „len“ prevádzkovú dobu letných terás). Nesúlad napadnutého VZN so zákonom je teda jednoznačne spôsobený tým, že predmetom úpravy sa vo VZN stali oblasti, na úpravu ktorých nebolo mesto zákonným ustanovením § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb. oprávnené. Ako vyplýva z § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb., obec môže všeobecne záväzným nariadením len určiť pravidlá času prevádzky služieb, t.j. v súdnej veci určiť prevádzkovú dobu letných terás, a nie (ako tomu bolo v súdnej veci) upravovať podmienky zriadenia (napr. podanie žiadosti na mesto 30 dní pred zriadením letnej terasy) a prevádzky exteriérového sedenia (dodržiavanie limitu hlučnosti a verejného poriadku s možnosťou kontroly a sankcionovania zo strany mesta). Pokiaľ ide o úpravu limitu hlučnosti (§ 4 ods. 5 a 6 napadnutého VZN), súd dáva do pozornosti odporcu, že zákaz prekračovať limity hlučnosti je daný ust. § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z., a citovaným zákonom je taktiež upravené, ktoré orgány (orgány verejného zdravotníctva) sú oprávnené prejednávať a ukladať sankcie za priestupky a iné správne delikty na úseku ochrany zdravia pred hlukom, pričom mesto v zmysle § 3 ods. 1

zákona č. 355/2007 Z.z. takýmto orgánom nie je a túto právomoc si nemôže uzurpovať ani sporným ustanovením predmetného všeobecne záväzného nariadenia. Krajský súd ešte raz zdôrazňuje, že oprávnenie mesta na úseku prevádzky služieb je v § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb. vymedzené taxatívne, t.j. mesto Handlová môže všeobecným záväzným nariadením podľa tohto zákonného ustanovenia len určiť pravidlá času prevádzky služieb na území mesta Handlová. Platná právna úprava výnimky z takto taxatívne vymedzeného oprávnenia nepozná. Pre úplnosť Krajský súd v Trenčíne uvádza, že jeho pozornosti neuniklo, že v úvodnej časti napadnutého VZN č. 4/2013 odporca uviedol, že predmetné všeobecne záväzný nariadenie sa vydáva aj podľa § 4 ods. 3 písm. n/ zákona č. 369/1990 Zb. (nielen podľa § 4 ods. 3 písm. i/ cit. zákona). Ani z tohto ustanovenia (§ 4 ods. 3 písm. n/ cit. zákona) však nemožno vyvodiť právomoc odporcu stanoviť všeobecne záväzným nariadením podmienky zriadenia a prevádzky exteriérového sedenia. Odporca tak jednoznačne prekročil svoje normotvorné právomoci, pokiaľ v napadnutých ustanoveniach predmetného všeobecne záväzného nariadenia upravoval podmienky zriadenia a prevádzky exteriérového sedenia. Záverom Krajský súd v Trenčíne uvádza, že ustanovením, ktoré splnomocňuje obec na úpravu osobitného spôsobu užívania verejných priestranstiev (pod ktorým pojmom treba rozumieť i zriadenie letnej terasy) je § 36 zákona č. 582/2004 Z.z., podľa ktorého obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä miesta, ktoré sú verejnými priestranstvami, osobitné spôsoby ich užívania, sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií, náležitosti oznamovacej povinnosti, prípadné oslobodenia od tejto dane alebo zníženia dane. Len podľa tohto zákonného ustanovenia a v jeho medziach môže odporca pristúpiť k úprave exteriérového sedenia (letných terás) umiestneného na verejnom priestranstve.

Podľa § 250zfa ods. 5 O.s.p., ak súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi všeobecne záväzným nariadením a právnymi predpismi je nesúlad, stráca všeobecne záväzný nariadenie, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia účinnosť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu. Obec, vyšší územný celok, ktoré vydali všeobecne záväzný nariadenie, sú povinné do šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu uviesť ho vo veciach územnej samosprávy do súladu so zákonom a vo veciach pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak obec, mesto, mestská časť, alebo samosprávny kraj neurobí, všeobecne záväzný nariadenie, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu.

Z popísaných dôvodov súd rozhodol ako je uvedené vo výrokovej časti a vyslovil, že ustanovenia § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová zo dňa 27.06.2013 nie sú v súlade s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb..

Súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania, aj napriek tomu, že bola v konaní úspešná (§ 250k ods. 1 O.s.p.), pretože navrhovateľke v súvislosti s týmto konaním trovy nevznikli a ani si ich neuplatnila.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia, písomne, cestou tunajšieho krajského súdu na Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Podľa § 42 ods. 3 a § 205 ods. 1 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Trenčíne, dňa 14. mája 2014

JUDr. Eva Vašková
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ing. Hana Porubánová

13 - 62 - 1074

Mestský úrad HANDLOVÁ	
18 NOV. 2016	
Evidenčné číslo: 4827	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vybavuje: A21

KRAJSKÝ SÚD V TREŇČINE	
Došlo:	- 7. 11. 2016
o ____ hod. ____ min. ____ s	
príloh _____	

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci navrhovateľa: **Okresná prokuratúra Prievidza**, ul. Mišíka č. 22 Prievidza, proti odporcovi: **Mesto Handlová**, Námestie baníkov 7, Handlová, o vyslovení nesúladu ustanovení § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová zo dňa 27. júna 2013 s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb., v konaní o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/62/2014-21 zo dňa 14. mája 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/62/2014-21 zo dňa 14. mája 2014 **potvrzuje**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom krajský súd vyslovil nesúlad ustanovení § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 Všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová zo dňa 27. júna 2013 s § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. Navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Uviedol, že mestské zastupiteľstvo dňa 27.06.2013 uznesením č. 831 vydalo Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2013, ktorým sa určujú pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová, ktoré nadobudlo účinnosť 16.07.2013. V ustanovení § 4 pod názvom „pravidlá pre exteriérové sedenie“ je uvedené:

- v ods. 1: Žiadateľ o zriadenie exteriérového sedenia, patriaceho k prevádzkovej jednotke, zriadeného na verejnom priestranstve, je povinný požiadať Mesto

Toto rozhodnutie nadobudlo
právoplatnosť dňa 21.11.2016
vykonateľnosť dňa
KRAJSKÝ SÚD V TREŇČINE
25 NOV. 2016

Handlová o vydanie súhlasu na zriadenie exteriérového sedenia a o zvláštne užívanie miestnej komunikácie, resp. pri zelených plochách vo vlastníctve Mesta Handlová o prenájom časti pozemku, min. 30 dní pred zriadením exteriérového sedenia, patriaceho k prevádzkovej jednotke.

- v ods. 2: Vonkajší priestor - letná terasa musí byť vhodným spôsobom ohraničená a to tak, aby bolo zrejmé, že prislúcha k danej prevádzkarni.
- v ods. 5: V prípade, že by na vonkajšom priestore - letnej terase bol alebo by mohol byť porušovaný verejný poriadok alebo by bol prekračovaný stanovený limit hlučnosti podľa platných právnych predpisov, Mesto Handlová môže vyzvať prevádzkovateľa, aby bezodkladne vykonal také nevyhnutné opatrenia, aby bol verejný poriadok dodržiavaný a limity hlučnosti neboli prekračované. Prevádzkovateľ je povinný takéto opatrenie vykonať.
- v ods. 6: V prípade, že prevádzkovateľ nevykoná opatrenie v zmysle § 4 ods. 5 tohto VZN, Mesto Handlová môže prevádzkovanie exteriérového sedenia nepovolit' alebo zakázať.

Proti uvedeným ustanoveniam podal navrhovateľ protest prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. a), § 25 ods. 1 zákona číslo 153/2001 Z.z. s tým, že uvedenými ustanoveniami VZN bol porušený § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona číslo 369/1990 Zb. Mestské zastupiteľstvo protest prokurátora prerokovalo a tomuto nevyhovelo.

Podľa názoru súdu, odporca sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 4 ods. 3 písm. i) a § 6 ods. 1 zákona číslo 369/1990 Zb. Podľa súdu, v zhode s názorom navrhovateľa, oprávnenia mesta na úseku prevádzky služieb podľa § 4 ods. 3 písm. i) veta za bodkočiarkou, zákona č. 369/1990 Zb. sú vymedzené taxatívne, čo znamená, že mesto môže vo svojom všeobecne záväznom nariadení upraviť len čas prevádzky exteriérového sedenia - letnej terasy. Podľa jeho názoru, odporca prekročil rozsah právomoci, ktorý mu vyplýva zo zákona, keďže predmetom úpravy sa stali oblasti, na úpravu ktorých nebolo mesto oprávnené. Obec môže všeobecne záväzným nariadením len určiť pravidlá času prevádzky služieb, určiť prevádzkovú dobu letných terás a nie upravovať podmienky zriadenia a prevádzky exteriérového sedenia. Limit hlučnosti je daný v ustanovení § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z. a v tomto zákone je tiež upravené, ktoré orgány sú oprávnené prejednávať a ukladať sankcie za priestupky a iné správne delikty na úseku ochrany zdravia pred hlukom, pričom mesto takýmto orgánom nie je. Obec je splnomocnená na úpravu osobitného spôsobu užívania verejných priestranstiev len v zmysle § 36 zákona číslo 582/2004 Z.z., podľa ktorého môže odporca, v jeho medziach, pristúpiť k úprave exteriérového sedenia umiestneného na verejnom priestranstve.

O trovách konania krajský súd rozhodol s prihliadnutím na ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p.

II.

Odporca podal voči predmetnému rozsudku krajského súdu odvolanie, v ktorom zopakoval žalobné dôvody, poukázal na článok 68 Ústavy Slovenskej republiky a uviedol, že § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení), vymedzuje pôsobnosť mesta pri výkone samosprávnych

funkcií demonštratívne. V napadnutých ustanoveniach všeobecne záväzného nariadenia, odporca len podrobnejšie upravil podmienky realizácie pôsobnosti samosprávy. Jedná sa o samosprávnú pôsobnosť mesta, pričom žiadna právna norma nerieši spôsob vymedzenia exteriérového sedenia patriaceho k prevádzkovej jednotke, a preto mesto, pokiaľ rieši prevádzkový čas pre exteriérové sedenie, musel aspoň rámcovo vymedziť, akého priestoru sa dotýkajú obmedzenia využívania verejného priestranstva.

Podľa jeho názoru, súd nesprávne vymedzil, že obce sú oprávnené tieto pravidlá na úpravu exteriérového sedenia určiť podľa zákona číslo 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, pretože stanovenie osobitného spôsobu užívania verejného priestranstva spočíva v určení účelu takýchto pozemkov pri stanovení všeobecných podmienok pre zriadenie, ohraničenie exteriérového sedenia. Mesto vymedzením tohto priestoru sleduje širšie súvislosti a nadväznosti na právne normy, ktoré sa navzájom prekrývajú a ovplyvňujú. Nekonal v rozpore so zákonom, vymedzením priestoru prispieva k presnému vymedzeniu územia, na ktorý sa vzťahujú osobitné nariadenia s obsahovým zameraním úpravy pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb a vyrubenia miestnej dane a môžu byť predmetom regulácie.

Pokiaľ sa jedná o úpravu limitu hlučnosti danú v § 27 ods. 1 zákona číslo 355/2007 Z.z., tieto ustanovenia pojednávajú vo všeobecnej rovine a neriešia problém, ktorý vzniká práve zriadením exteriérového sedenia, a preto účelom úpravy vo všeobecne záväznom nariadení je ochrana obyvateľov mesta pred nadmerným hlukom a udržiavanie verejného poriadku. Mesto má podľa § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení oprávnenie nariadením obmedziť výkon určitých činností, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste. Úprava v § 4 ods. 5 a ods. 6 všeobecne záväzného nariadenia je preto opodstatnená.

Súd prvého stupňa dospel k nesprávnym právnym záverom na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý nesprávne vyhodnotil, a preto navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zmenil a návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

III.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu doručenom súdu dňa 11.07.2014 uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, tento považuje za zákonný a žiadal odvolanie odporcu zamietnuť ak prvostupňový rozsudok potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní odporcu a dospel k záveru, že tomuto odvolaniu nemožno priznať úspech.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O. s. p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Podľa § 250zfa ods. 1 OSP ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Ustanovenie § 250zfa OSP vychádza z čl. 125 ods. 1 písm. c/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), zo znenia ktorého je zrejmé, že Ústava Slovenskej republiky pripúšťa možnosť, aby o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy so zákonmi vo veciach územnej samosprávy (čl. 68 ústavy) a so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy vo veciach prenesenej štátnej správy (čl. 71 ods. 2 ústavy) mohol rozhodovať okrem ústavného súdu aj iný, t.j. všeobecný súd.

Podľa čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky,

(2) Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

(3) Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a **nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.**

Podľa čl. 13 ods. 1, písm. a) ústavy, povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Oprávnenie obce vydávať všeobecne záväzné nariadenie je upravené Ústavou Slovenskej republiky v čl. 68, podľa ktorého môže obec vydávať všeobecne záväzné nariadenia, a to vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona.

Podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy SR, pri výkone štátnej správy môže obec vydávať všeobecne záväzné nariadenia v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach.

Všeobecne záväzné nariadenia sú normatívne právne akty, ktoré obsahujú všeobecne záväzné pravidlá konania fyzických a právnických osôb, obmedzené územnou pôsobnosťou obce.

Podľa ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení, ako aj v zmysle článkov 68 a 71 ods. 1 ústavy, všeobecne záväzné nariadenie obce alebo vyššieho územného celku je normatívny právny akt prijímaný orgánom obce alebo vyššieho územného celku, ktorým sú riešené zásadné otázky týkajúce sa obce alebo vyššieho územného celku ako celku, alebo osobitne jej obyvateľov alebo upravujúce právne vzťahy vznikajúce a realizujúce sa na jej území, a to tak na úseku prenesenej štátnej správy ako i územnej samosprávy. Všeobecne záväzné nariadenie vydáva územná samospráva na plnenie úloh samosprávy obce, mesta či vyššieho územného celku alebo ak to ustanovuje zákon; takéto všeobecne záväzné nariadenie nesmie odporovať ústave ani zákonom. Vo veciach, v ktorých obec, mesto či vyšší územný celok plnia úlohy štátnej správy, môžu vydať nariadenie len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach; takéto nariadenie nesmie odporovať ani inému všeobecne záväznému právnomu predpisu.

Podľa ust. § 4 ods. 3, písm. i) a n) zákona o obecnom zriadení, obec pri výkone samosprávy najmä

- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská.
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

Z obsahu predloženého spisu odvolací súd zistil, že odporca na zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 27.06.2013 schválil všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2013, ktorým podľa § 4 ods. 3, písm. i) a n) a § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení určil pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Handlová v § 4 ods. 1, 2, 5 a 6 nasledovne:

- v ods. 1: Žiadateľ o zriadenie exteriérového sedenia, patriaceho k prevádzkovej jednotke, zriadeného na verejnom priestranstve, je povinný požiadať Mesto Handlová o vydanie súhlasu na zriadenie exteriérového sedenia a o zvláštne užívanie miestnej komunikácie, resp. pri zelených plochách vo vlastníctve Mesta Handlová o prenájom časti pozemku, min. 30 dní pred zriadením exteriérového sedenia, patriaceho k prevádzkovej jednotke.
- v ods. 2: Vonkajší priestor - letná terasa musí byť vhodným spôsobom ohraničená a to tak, aby bolo zrejmé, že prislúcha k danej prevádzkarni.
- v ods. 5: V prípade, že by na vonkajšom priestore - letnej terase bol alebo by mohol byť porušovaný verejný poriadok alebo by bol prekračovaný stanovený limit hlučnosti podľa platných právnych predpisov, Mesto Handlová môže vyzvať prevádzkovateľa, aby bezodkladne vykonal také nevyhnutné opatrenia, aby bol verejný poriadok dodržiavaný a limity hlučnosti neboli prekračované. Prevádzkovateľ je povinný takéto opatrenie vykonať.

- v ods. 6: V prípade, že prevádzkovateľ nevykoná opatrenie v zmysle § 4 ods. 5 tohto VZN, Mesto Handlová môže prevádzkovanie exteriérového sedenia nepovoliť alebo zakázať.

Navrhovateľ podaním zo dňa 25.10.2013 podal proti vyššie uvedeným na ustanovenia má všeobecne záväzného nariadenia číslo 4/2013 protest prokurátora a navrhol napadnutú nezákonnou časť nariadenia zrušiť.

Odporca na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 12.12.2013 o proteste prokurátora rozhodol tak, že tomuto nevyhovel.

V zmysle právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí č. I. ÚS 56/2000: „ 1. Výpočet samosprávnych funkcií obce uvedený v § 4 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov treba interpretovať **reštriktívne** tak, že do samosprávnej pôsobnosti obce patria iba tie záležitosti, ktoré sa svojou povahou dotýkajú územných samosprávnych celkov (miestnych záujmov obyvateľstva), za ktoré môžu obce niesť samostatne aj zodpovednosť.

2. Nie je úlohou a ani v kompetencii obce v oblasti jej samostatnej pôsobnosti upravovať podmienky zámerov, začatia a zmeny podnikateľských aktivít. Obce svojou normotvornou činnosťou podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky nemôžu obmedziť základné práva a slobody.

3. Pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým osobám a právnickým osobám, aj pôvodná (originálna) normotvorná pôsobnosť obce (mesta) je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.“

V ust. § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení, uplatňovaná špeciálna zásada subsidiarity znamená, že orgány miestnej samosprávy majú plné právo konať vo všetkých veciach, ktoré nie sú vyňaté z ich pôsobnosti a zverené štátu **alebo nie sú v pôsobnosti inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby.**

V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. I. S 55/2000, sp. zn. I. S 56/00, sp. zn. I. S 54/00) je však obsah samosprávnych funkcií obce uvedený v § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení potrebné interpretovať reštriktívne, t.j., že do samosprávnej pôsobnosti obce patria iba tie záležitosti, ktoré sa svojou povahou dotýkajú územno-samosprávnych celkov (miestnych záujmov obyvateľstva), za ktoré môžu obce niesť samostatne aj zodpovednosť a v ktorých obec **nevystupuje ako subjekt ukladajúci povinnosti jednostrannými príkazmi a zákazmi.**

Pri posúdení, čo možno považovať za "vec územnej samosprávy obce", je okrem iného, dôležitým kritériom na vymedzenie tohto pojmu čl. 65 Ústavy SR, v zmysle ktorého je obec právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, ako aj zo štátnych dotácií.

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyjadreného v náleze č. II. ÚS 70/971, „ Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti ani záruka, že podnikateľ bude mať úspech vo svojej činnosti.

2. Základom trhového hospodárstva a s ním spätéj hospodárskej súťaže je voľnosť vstupu na trh a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Vstup na trh je súčasťou ústavou zaručeného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, pretože v trhovom hospodárstve je podstatné uplatnenie práva podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na trhu.

3. Súčasťou normotvornej právomoci obce nie je prijímanie všeobecne záväzného nariadenia obmedzujúceho právo podnikat'. Právo podnikat' sa podľa Ústavy Slovenskej republiky zaručuje so sprísnenou ochranou, pretože ústavodarca dovolil iba Národnej rade Slovenskej republiky, aby formou zákona upravila podmienky uplatnenia tohto práva. "

S ohľadom na vyššie uvedený a Ústavným súdom SR formulovaný princíp zvýšenej právnej ochrany práva podnikat' je potrebné zákonom o obecnom zriadení priznané oprávnenie regulácie času predaja a poskytovania služieb v obchode vykladať prísne doslovne. Obec okrem samotného určenia času predaja a prevádzky služieb normatívnym spôsobom nemôže stanovovať žiadne ďalšie obmedzenia ani povinnosti podnikateľom, založiť oprávnenie rozhodovať o individuálnych výnimkách a pod. Každá takáto obecná úprava je ústavne nekonformná.

Obec je v zmysle § 4 ods. 3 písm. d/ zákona o obecnom zriadení oprávnená vydať len súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej či inej činnosti, aj to len vtedy, ak tak ustanovuje osobitný predpis. Aj vo vzťahu k § 4 ods. 3 a 4, ktoré síce neboli predmetom prokurátorského protestu, ale sú s napadnutými časťami VZN späté, je potrebné konštatovať, že k vydaniu individuálneho správneho aktu (v akejkoľvek forme) o predĺžení alebo skrátení prevádzkovej doby konkrétnej prevádzky, zákon obec (mestskú časť) ani jej starostu nespĺnomocňuje. Ustanovenie § 4 ods. 3 písm. i/ uvedeného zákona predpokladá len určenie pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb všeobecne záväzným nariadením (teda pre bližšie neurčených adresátov).

V danom prípade odporca v rozpore s vyššie uvedeným, jednostranne uložil povinnosť obmedzenému počtu subjektov, upravil podmienky zámerov, začatia a zmeny podnikateľských aktivít a zároveň zasiahol aj do pôsobnosti iného orgánu štátnej správy, ktorými sú vo vzťahu k limitu hlučnosti podľa ods. 5 a 6 VZN, subjekty uvedené v § 3 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z.

Nemožno prisvedčiť názoru odporcu, že protestom prokurátora napadnuté ustanovenia VZN, boli prijaté za účelom zabezpečenia verejného poriadku, prípadne, že týmto nariadením ustanovil činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste podľa § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení.

Práva a povinnosti občanov na zachovávanie verejného poriadku sú upravené zákonom č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a ukladať povinnosti na prijatie opatrení podnikateľom nad rámec tohto zákona, je v rozpore s čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Navyiac, povinnosť uložená odporcom v čl. 5 VZN sa javí ako nevykonateľná, pretože nerieši povinnosť merania hlučnosti, nehovoriac o nedostatku oprávnenia a odbornej spôsobilosti prevádzkovateľov na takéto kontroly a meranie. Uložením povinnosti prevádzkovateľom a nútiť ich aby konali niečo, čo zákon neukladá, porušil žalovaný svoju povinnosť konať len v súlade so zákonom a v jeho medziach

Odvolačí súd súhlasí s názorom navrhovateľa, že podmienky ohľadom zriadenia exteriérového sedenia - letnej terasy na verejnom priestranstve, je možné riešiť v rámci

individuálnych nájomných zmlúv uzatváraných s jednotlivými prevádzkovateľmi, avšak nie formou všeobecne záväzného nariadenia, ktorého účinky sa majú vzťahovať na celý územný celok a jeho obyvateľov.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu, postupu a rozhodnutia krajského súdu, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací k záveru, že prvostupňový súd dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože na náhradu trov konania nemá zákonný nárok.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 19. októbra 2016

JUDr. Ivan R U M A N A, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: *Čičk.*
Emília Čičková

